

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Helyben:		Vidéken:	
1 hétra	60 f.	1 hétra	1 K --
3 évre	1 K 80 .	3 évre	3 . --
6 évre	3 . 60 .	6 évre	6 . --
1 évre	7 . 20 .	1 évre	12 . --

Főszerkesztő és lapkiadó: **Baranyay Lajos.**
Felölős szerkesztő: **Major Mihály.**

Megjelenik: minden hétköznap este 6 órakor.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Telefon 208.

Egyes számok kaphatók: a dohánytözsdekben.

Az egész magyar tanárság egyhangulag tiltakozott a 35 évi szolgálati idő ellen. A törvényhozás mégis megcsinálta. Lehet, hogy okosan csinálta meg. De még sem kellett volna. De még sem lett volna szabad megcsinálnia, már csak azért sem, mert ezzel egy nagy, korra és képzettségére nagykoru s így súlyos társaságnak egybehangzó véleményét és óháját vette semmibe. Ez egyszerűen nem illett. Pont.

Do.

Megértés.

(*) Még élénk emlékezetben van az a sok támadás, rágalom, amely a kongregációkat érte. A fanatikus gyűlölet, a rágalmazás hullámai egészen az ország parlamentjéig eljutottak. Az életrevaló intézmény azonban felemelt fővel viselte el a sok gyűlöletet. Ment tovább a maga útján. Nevelte tovább az ifjúságot, művelte tovább a lelkeket, alkotta tovább a jellemeket. Mikor a minap megtartotta impozáns országos nagygyűlését, a gyűlölet emberei részint felújították a rágalmak halmazát, részint legyőzöttségük tudatában mélyeséges hallgatással tüntettek a tudomás-vétel ellen. Egy érdekes jelenség azonban mégis történt. A protestánsok lapja, amely annak idején vezérszerepet vitt a kongregációk ellen, belátta tettének helytelenségét. Elismerőleg emlékszik meg nagygyűlésükről s maguknak is kíván ilyen intézményt, amely ily eredménnyel tud dolgozni. Bizony rosszul teszik a mi protestáns testvéreink, hogy gyakran jár-szalagon engedik magukat vezetni s csak a méltatlan támadások tömkelege után ismerik be tévedésüket. Nemde többre mennének a békével, a vállvetett, nagy társadalmi munkával?

SAMU KESERVEI.

Fegyelmi feljelentés a rendőrfőkapitány ellen.

Mintha taplót dugtak volna a fülébe, úgy kapkodja a fejét; mintha csillagot rugattak volna két ballábával, úgy ugrabugrál; mintha valami apró bogárka keveredett volna prófétái jélványának sűrű berkeibe, úgy rázza füreit rezgő szakállának. Nagyok a keservei.

Fényes Samu a tudománynak most egy új ágával foglalkozik, a többiekhez hasonló sikerrel. A fejlődéstan elméletéből kiindulva a „feljelentéstan“ tudománya alakult ki agyában s most ennek tör utat mindenfelé. Rájött a feljelentés mániája. Jelent, feljelent, lejelent, kijelent, bejelent, Istentudja mit jelent — ez a viselkedése. E különféle jelentéseinek mindegyikét többféle formában tudja végrehajtani. Nézzük pl. a feljelentést. A székesfehérvári rendőrfőkapitányt feljelentette először a *miniszter* hivatalos hatalmával való visszaélés miatt. Harmadik feljelentése pedig tegnap érkezett be a *polgármester*hez s ennek fegyelmi feljelentés a neve.

Samu tehát már három feljelentést adott be a rendőrfőkapitány ellen. Ki tudja, mennyi jön még ezek után? Fáj a foga egy kis fehérvári kukoricagörére. A fogfájást azonban nem lehet feljelentéssel gyógyítani. Ki kell huzatni azt a zápfogat, mert az egyetlen gyógyító orvosság, a fehérvári göré, még sokáig puhul meg annyira, hogy Samu rákenhesse fájó fogára.

*
Fellebbezett a főkapitány.

A tanácsnak azt a határozatát, mellyel a Fényes-féle előadásokat másodfokulag engedélyezte, Sággy Lajos rendőrfő-

kapitány a belügyminiszterhez fellebbezte. Tette pedig ezt nem ellentmondási viselkedésből, hanem — mint a fellebbezésében mondja — súlyos felelősségének tudatában, fellebbezése alappól véve éppen a tanács határozatban foglaltakat. Ebben a határozatban ugyanis a tanács kijelenti, hogy az uttorok előadása a lerontott választási meggyőződésért sok igazolásra szoruló kétesértékű feltevéseket ad cserébe s éppen azoknak, akik a hirdetés tanok helyes vagy helytelen voltának megítélésére kellő képzettséggel nem bírnak.

Ál-kémek.

Hamis ennek a világnak még a zuzzája is. Magát a hamisat is hamisítják. Tegnap sürgönyt kaptunk Százhalombattáról, hogy Erden három szerb kémét tartóztattak le. Mire utána jártunk a dolognak, már tisztán állt előttünk a valóság. A letartóztatott alakok csak úgy tettek, mintha kémek volnának, valójában pedig csaló szélhámosok voltak.

Szombaton Százhalombattán három idegen szerb jelent meg. Felkeresték a gör. kel. egyházközség alelnökét és azzal sorra járták a község gazdag szerb lakosait, kiknél adományokat gyűjtöttek a „szent célra.“ Ez a szent cél pedig nem más, mint Szerbiának Magyarország ellen intézendő háborúja. Titkolózva, sűgva, bűgva beszéltek s remekül felültették a battaí szerbeket. Tekintélyes kis összeg volt már zsebelkben vasárnap délután, mikor a falu jegyzőjének hírlv vitték, hogy kémek járnak a faluban. A kémurak is megneszelték a bajt, miért is szívélyes bucsút mondtak battaí szerb testvéreiknek és odább álltak. Erdre mentek s ott a csendörök a battaí jegyző sürgönye alapján letartóztatták őket. Ekkor sült ki róluk, hogy csak ál-kémek öklémek. Budapesti kereskedősegédek, akik szerb parasztruhába öltözve jártak be a szerb lakosságu falvakat s a maguk javára gyűjtöttek igen csinos összeget.

A három közül egy megszökött. A másik kettőt, Nikola Alexit és Kelemen Imrét az adonyi járásbíróóság börtönébe vitték.

Városi ügyek.

Az új árvaház és aggintézet építését a tavasszal már megkezdik. A legutóbbi bizottsági ülés egyhangulag elfogadta az összes terveket és költségvetéseket. Ezek szerint az árvaház megépítése 250000, az aggintézet pedig 100000 koronába kerül és így lehetséges az, hogy az árvaházban a jelenlegiekén kívül még 20 árvát elhelyezzenek. Öröm volt látni — mondta a polgármester — hogy a Bory Jenő és Fábán Gáspár mérnök által készített tervek és költségvetés összegei milyen precíz, pontosak és összevágók. A bizottság javasolja a közgyűlésnek, hogy a két kiváló tervezőt bizza meg az építéshez szükséges tervek elkészítésével, hogy az építésre is mielőbb kiírassák a pályázatot. Az aggintézetet a jövő év novemberében már át kell adni a használatnak.

Vármegyei közigazgatás.

A vármegye közigazgatási bizottsága f. hó 10-én tartotta meg rendes havi ülését a főispán elnöklésével.

A rendes havi jelentéseken kívül a következők megemlítésre méltó ügyek fordultak elő: Bejelenté a főispán, hogy a miniszterium döntése értelmében 1913 január 1-étől kezdve nem a vármegyei közigazgatási előadók, hanem a gazdaság felügyelők lesznek tagjai a közigazgatási bizottságnak. Így tehát Koller Pál vm. közigazgatási előadó, az agilis, nemesszivű, köztisztelenben álló ember kiesik a közigazgatási bizottságból. Bizonyos azonban, hogy a bizottsági tagok iránta való bizalma és szeretete

Sövegjártó János

hazai és rumburgi vászon-áruháza barátok épülete,

AZÉLŐTT: ÖZV. HANEL ANTALNÉ
OLCSÓ SZABOTT ÁRAK

Mai lapunk 4 oldal.

SZIGETI kamarai fényképész 15 % kedvezményes árban részesíti karácsonyig

N A P O N T A

megrendelőit. — A vasár- és ünnepnap 30 % kedvezmény tovább is fenmarad.

Teljesen felszlik a „KÉK CSILLAG” áruház és az összes áruraktár minden elfogadható árért a legrövidebb idő alatt lesz kiárusítva. A berendezés is eladó.

Figyelmzettük olvasóinkat, hogy mielőtt lisztet, vöröslisztet, árpadarát, vagy bármi mást venének, okvetlen keressék fel *Deutsch Aladár Simor-utca 5. sz.* alatti fűszer és liszt üzletét, mert ott vehetnek mindent legolcsóbban és legjobban. Nála egy kilogram buza (kenyér) liszt is, mely megfelel a pesti 4-esnek, csak 32 fillér.

Szinbáz.

December 9.

A boszorkány. Dráma 5 felvonásban. Sardou Viktor nagy drámája Fay I. Béla fordításában. A darab magában véve mindenesetre irodalmi értékkel bír s nagyszerűen van felépítve. Szóval egy elsőrangú nagy dráma. Az inquisitio korában játszódik le. A tendenciával megirt dráma azt adja elő, amit már százszor megcáfoltak, amit ma már a közepes történelmi ismeretekkel bíró ember is mosolyogva hallgat. Az inquisitio rémségét iparkodik bemutatni azzal a célzattal, hogy a katolikus egyházon egy nagyot üssön. Sardounak a darab megírásában határozott célja az volt, hogy előkészíttesse vele Frar csaországban az egyházüldözést. Ezen tendenciát sokan mitigálni iparkodtak, de nem sikerült. Ha valaki még ma is kételkedéssel fogadja véleményünket az inquisitioról, úgy ajánljuk annak Ballagi egyetemi tanár munkáját. Protestáns ember, így tehát őt nem vádolhatják elfogultsággal. Ezek után azt kérdezzük Szalkai dírektortól, mi szándékkal újította fel ezt a tendenciózus darabot, amit már agyoncsépelésig megcáfoltak? Ami csak a gyűlöletkeltésre alkalmas, mert a magasabb régiókban élő színházi közönségtől nem lehet kívánni, hogy az inquisitio történetében oly tisztán lásson, mint egy uri ember. Viselkedésükkel véleményünket nyomban meg is erősítették. Valóságos antiklerikális tünetést rendeztek.

Telt házat csináló darabnak gondolta? Nagyon csalódott. Megérdemelte. Nem gondolja, hogy ilyen tendenciozus, hazug darabbal sérti a katolikusokat? Rosszul megy az ideai szezon Szalkai urnak, ha azonban így fog gondolkodni a jövőben is, legyen rá elkészítve, még rosszabbul fog menni. Annycira már mégis vagyunk, hogy

a mi közönségünk nem megy oda, ahol ilyesmikkel traktálják.

Másodsor. Ha Szalkai ur nem tud arabusai, hát ne is beszéljen.

Ha ilyen nagy drámát akar előadni, értsen az erők megfelelő beállításához is. Ugyanis minden erősebb kritika nélkül meg kell állapítanunk, hogy az egész előadás gyenge volt. Jávor Aranka volt a hősnő. Jávor ügyes színésznő, fizikuma, hangterjedelme azonban nem ilyen nagy drámai szerepre való. Ennek tulajdonítható, hogy a legjobb igyekezete mellett is gyengének bizonyult.

Van két jó drámai hősnőnk, Benes és Fekete s ezek előttünk érthetetlen okból mint harmadrangú szerepelték, amit egyébként dicséretükre legyen mondva mesteriesen játszottak meg. Megálta helyét Zilahi, a többi főbb szereplőkről azonban (Kovács Imre, Kóhalmi, Erckövi, Barothy, Bródi, Kövessy) uniszónó elmondhatjuk, hogy nem arattak babért. Még kevésbé a kisebb szereplők. A karzati közönség viselkedése pedig határozottan bosszantó. Nem dráma való azoknak, hanem Rózsáskert. (:)

Szerda, Farkas.
Csütörtök, Kristóf te csalsz.
Péntek, Tavasz, (leszáll. helyár.)
Szombat, Asszonyfaló.

Apróhirdetések.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Műhelynek (esetleg raktárnak) igen alkalmas istálló azonnali kiadó Széchenyi-u. 26. sz. alatt.

A 10-ik dűlőben egy föld kiadó. Tudakozni lehet Csutora-utca 6. sz.

Erdélyi dió, egészséges, kilogrammonként 40 percent hófehér dióbéért kezeskedem. Egy kilogram 90 fillér Arany Gyula fűszerkereskedőnél. Budal-ut 23.

Egy egyszerű r. k. középkori uriaszony házvezetőnői állást keres helyben, vagy vidéken. Cim a kiadóhivatalban.

A fiskális dűlőben két kitűnő karban levő, nagyon jó termő szőlő egy darabban, összesen 10 oktály eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Eladó ház. Csutora-utca 8. számu ház, lakás, istálló és 300 □-öl telkkel eladó. Tudakozódní Iskola-u. 8. I. emelet 5. sz.

Két becsületes, szorgalmas, jóra való vincellért keresek. Al-másky János Sörházter 3.

Jancsár-utca 19. szám alatt 8 hónapos hizott sertések eladók.

Három süldődisznó eladó Pagonydűlő-utca Erzsébetligetsor, ifj. Herczeg Andrásnál.

Egy jó karban levő keveset használt Schunda V. féle pedálos cimbalom 100 koronaért eladó, Selyem-utca 19. szám.

Értesítés.

Értesítjük, a nagyérdemű közönséget, hogy a nagy karácsonyi vásár már meg kezdődött. Raktáron tartjuk a legújabb divatú női bluzokat, ugy szintén lüszter, gloth és karton kötényeket, továbbá férfi és női alsó ruhákat, nagy választékban minden fajta Krausz J. gyártmányú fűzőket. — A nagyérdemű közönség szives pártfogást kérve maradunk

tisztelettel

Mikó Növerek,
Szógyény Marich-utca.

Csak legyetek békében és vásároljatok R U D B Á NY A I I M R E kizárólagos posztókereskedésében. Székesfehérvá-Nádor-utca.

HALLÓ!
SÜRGÖNY! — SÜRGÖNY!
A nagy karácsonyi vásár

már megkezdődött a versey bazárban. Kaphatók minden-nemű fiu-és lányjátékok, ugyszintér önműködő motorok, valamint babák, babakocsi és hintalovak nagyválasztékban. A legolcsóbb árért. Tisztelettel

Mikó Ferenc,
Szógyény Marich-utca.
Babajavitások elfogadtatnak.

Karácsonyi vásárunk keretében NAGY MARADÉK

kiárusítást

rendezünk, mely alkalommal ruhaszövet, barhet és mosós maradékok a legmegfelelőbb méretekben kerülnek eladásra. Kész női fehérneműek, vásznak és chifonokban a legdusabb választék.

Női és leányka

KABÁTOK az előrehaladt idény miatt mélyen lezállított árban.

LAX ÉS MARTIN

divatáruhaza
Székesfehérvár,
Nádor-u.

TELEFON 168. SZ.

Nagy karácsonyi vásár.

Karácsonyi ajándékoknak alkalmas ciknek meglepő olcsó árban!

KERESZTES ZSIGMOND

divat-, vászon-, posztó-, szőnyeg és felöltő áruházában.

LEGSZEBB
karácsonyi ajándék
egy jó és mégis olcsó
zongora, vagy pianínó.

Egy angol szerkezetű két pedálos zongora, pancer konstrukció, pancer hanggerendával, mederátóval, 175 cm. hosszú, 145 cm. széles eladó.

Jó karban levő használt zongorákat megvesz és elsőrendű gyártmányokat olcsón ad el

ROSENSTEIN
Iskola-u. 6. Telefon 291.

PARK-SANATORIUM

BUDAPEST, VI. Aréna-ut 341b. Városliget.

Főváros legújabb sanatoriuma
sebészeti urológiai és nőgyógyászati

osztályokkal. — A legmodernebbül berendezett sebészeti és nőgyógyászati osztály 4 műtőteremmel. — Az urológiai osztály vese, hólyag és prostata betegek részére diagnosztikus és gyógyító felszereléssel. Mérsékelt árak. Kívánatra prospectus.

Vezető főorvos:

Dr. MILKÓ VILMOS operateur.

Az urológiai osztály főorvosa:

Dr. LAKATOS VICTOR.

Varrógépjavítások

műhelyünkben gyorsan és szakértően készítenek,

SINGER CO. varrógép-részvénytársaság.

Magyarország legnagyobb és legrégebb varrógép-üzlete,

Székesfehérvár, Nádorutca. Töltényi-bás

KÖNYV és PAPIRÜZLET
KOSSUTH-UTCA 15.

Egyeztessük össze a kellemest a hasznossal és vásároljunk

karácsonyi ajándéku

író és rajzszerkeket gyermekeink részére.

Könyvek, mindenemű papírok, irodaszerek, gramofonok és elsőrendű gramofon lemezek

mélyen leszállított áron kaphatók.

Szíves pártfogást kérünk kiváló tisztelettel:

Horváthné és Rónainé.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Valódi szörme boák és muffok! — Olcsó trico ruhák! — Selyem-, szövet- és flanel blousok!

Divatós női és lányka kalapok, tollak és selymek! Férfi és női shevraut és box cipők!

GYERMEK CIPŐK!

KOVÁTS ANTAL

uri- és női divatruház. Városház-tér.

ÉRTESÍTÉS.

Az Általános bank és takarékpénztár részvénytársaságnál, Székesfehérvár heti 1 korona befizetés s csekély pótdíj ellenében **1000, azaz Egyezer koronát**

biztosíthat magának, aki az intézetnek újonnan szervezett takarékbiztosítási osztályába tagul belep. — A befizetések segélyegyleti mintára hetenkint teljesítendőek. E befizetések bármikor felmondhatók, amely esetben az erre vonatkozó szabályzatok értelmében, a teljesített befizetések visszafizettetnek. — Amennyiben a befizető heti befizetését 15 éven át pontosan teljesíti, a 15-ik év végén

1 korona heti betét után — 1000, azaz Egyezer koronát kap ha pedig a befizető 15 éven belül bármikor elhal, az esetben törvényes örökösei, vagy az általa előre kijelölt kedvezményezett kap

1 korona heti betét után — 1000, azaz Egyezer koronát s minden további 1 korona után, további 1000 koronát. Ezen összegnek, a vonatkozó szabályok szerinti pontos kifizetését a „Dordrecht” életbiztosító társaság (magyarországi igazgatósága Budapecsten, V. Marokkai-utca 2., saját palotájában) biztosítja és az

Általános bank és takarékpénztár részvénytársaság

Székesfehérvár eszközl.

E befizetések alapján a bank kölcsönöket is folyósít.

Tagul bárki és bármikor beléphet, anélkül, hogy az év folyamán már lejárt hoteket fizetn. Kellene. Vidékiek befizetéseiket postatakarékpénztári csekk útján, teljesíthetik. Részletes felvilágosítások az intézethelyiségébe a hivatalos órák alatt mindenkinek készséggel adtnak.

„VARÁZSFUVOLA”

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varázsuvola” renkívül kellemes, 20 acél trombitahanggal és 4 erős bögővel van ellátva. Diszes kivitelben, kottafüzetel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt csak **4 korona**. Czuki-Wagner „Hangszer-Király” országjárta elismert legolcsóbb hangszer-áruházában kapható, Budapest József-körút 15. — Gyorsjavító műhely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

SZENT ISTVÁN

ártézi, gőz, iszapmedence és kádfürdő.

Székesfehérvár, Bástya-utca 3. szám.

Tisztelettel értesitem a m. t. közönséget, hogy a Szent István gőz- és kádfürdőt megvettem, a melyet két ártézikkal és iszapmedencével kibővíttem, teljesen újonnan átalakítottam és minden igényeknek megfelelően berendeztem. Ártézikumaim kifogyhatatlan mennyiségű, gyógyhatású kristályvízzel látják el naponként az összes fürdőmedencéket.

Ami a fürdőkezelést illeti, azt személyesen fogom vezetni és előre is biztosítom a m. t. közönséget, hogy a legpontosabb kiszolgálás, rend és tisztaság tekinteteken szigorú ellenőrzést gyakorlok. Személyzetem felső rendű masszírozók és tyukszemvágókból áll, akik szakképzettségük és előzőkeny modoruk által iparkodnak majd a mélyen tisztelt közönség elismerését és szeretetét megnyerni.

Gőzfürdő napok:

Urak részére: Április 1-től október 31-ig reggel 5 órától, november 1-től március 31-ig reggel 6 órától déli 12 óráig. Ünnepek és vasárnapokon egész nap. **Hölgyek részére:** Naponként délután 1 órától este 6 óráig. — Pénteken egész napon át.

Fürdődíjak ruhával együtt:

Gőzfürdő —60
Gyermekek 10 évig —30
Porcellán kád 1—
Cinkád —80
Hídeg-gyógyfürdő —60
Iszapfürdő 2—
Szénsavas-fürdő 2—
Sósfürdő 1-20

BÉLETJEGYEK: 10 db. gőzfürdőjegy 5 K, 10 db. porcellánkád fürdőjegy 8 K, 10 db. cinkád fürdőjegy 7 K.

A mélyentisztelt közönség szíves pártfogását kérve maradtam teljes tisztelettel

Ifj. TÖGL GYULA,
fürdőtulajdonos.